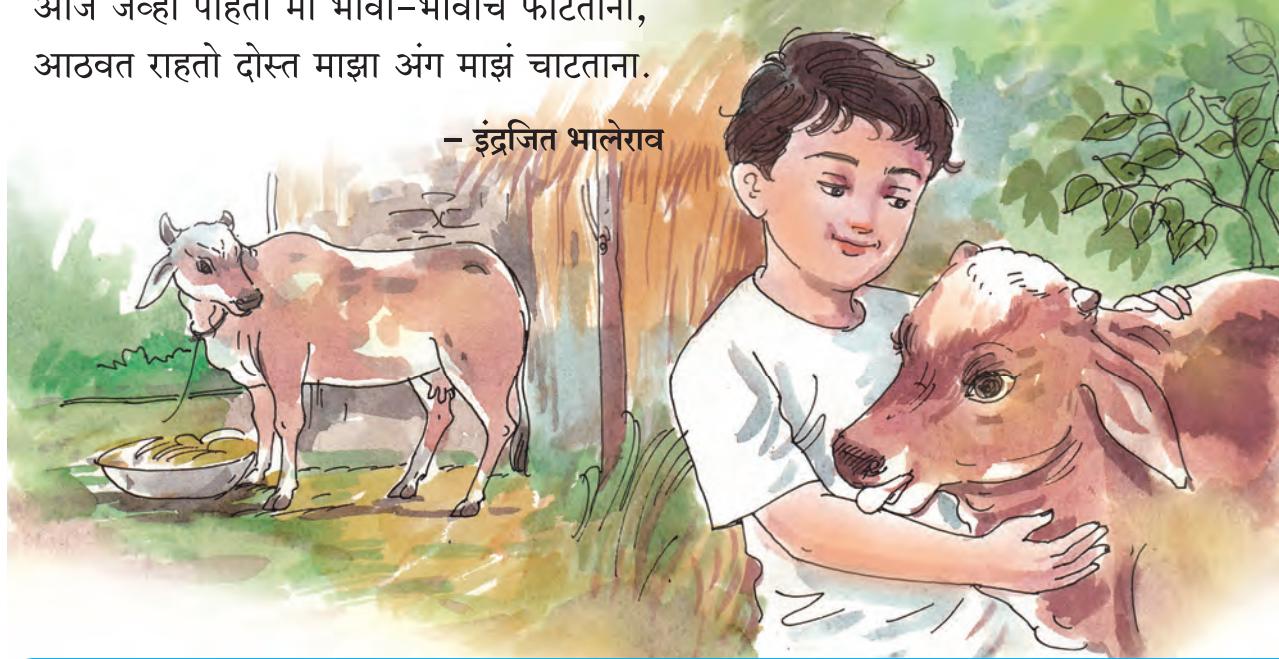

२१. दोस्त

• ऐका. म्हणा. वाचा.

माझी एक गाय होती, तिला होते वासरू,
तोच माझा दोस्त होता, त्याला कसे विसरू !

मीही व्हायचो गुबगुबीत दूध पिऊ-पिऊ,
दोघांसाठी एक पान्हा, आम्ही भाऊ-भाऊ.

दूध पिऊन झाल्यावर तो वारा पिऊन उंडारला,
की माझा बाप पाठवायचा मलाच त्याला धुंडायला.

आम्ही असे उंडारताना भिंगरीच्या पायाने,
गाय पाहायची दोघांकडे सारख्याच मायेने.

हिरवे हिरवे गवत कोवळे कोवळे लूस,
त्याच्यासाठी आणले की गडी व्हायचा खूश.

कोवळ्या-कोवळ्या जिभेने अंग माझे चाटायचा,
ओठावरचा फेस त्याच्या साय मला वाटायचा.

पाहत राहायचा माझ्याकडे जाताना मी शाळेत,
माझाही गुंतलेला जीव त्याच्या नाळेत.

आज जेव्हा पाहतो मी भावा-भावांचं फाटताना,
आठवत राहतो दोस्त माझा अंग माझं चाटताना.

- इंद्रजित भालेराव

शब्दार्थ : गुबगुबीत - बाळसेदार. उंडारणे - मस्ती करणे, मनसोकृत उड्या मारणे. धुंडणे - शोधणे.
कोवळे लूस - मऊ, टवटवीत. फाटणे - वितुष्ट येणे, दुरावा निर्माण होणे.

प्र. १. एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

- (अ) कवीचा दोस्त कोण ?
- (आ) कवीने भाऊ कोणाला म्हटले आहे ?
- (इ) दूध पिऊन झाल्यावर वासरू काय करत असे ?
- (ई) वासरू केव्हा खूश व्हायचे ?
- (उ) कवीने साय कशाला म्हटले आहे ?

प्र. २. शेवटचे अक्षर समान असणारे कवितेतील शब्द लिहा.

उदा., वासरू – विसरू

(अ) पिऊ-पिऊ	(ई) चाटायचा
(आ) उंडारला	(उ) शाळेत
(इ) पायाने	(ऊ) फाटताना

प्र. ३. वाक्यांत उपयोग करा.

- (अ) उंडारणे.
- (आ) धुंडाळणे.
- (इ) भिंगरीच्या पायाने.
- (ई) भावा-भावांचे फाटणे.
- (उ) गुबगुबीत होणे.

प्र. ४. खालील शब्दांसाठी त्याच अर्थाचा तुम्हांला माहीत असलेला शब्द सांगा.

(अ) दोस्त	(इ) बाप
(आ) खूश	(ई) शाळा

प्र. ५. ‘हिरवे हिरवे गवत’ तसे खालील शब्दांसाठी तुम्हांला आवडतील ते शब्द लिहा.

- (अ) निळे निळे .....
- (आ) काळे काळे .....
- (इ) कोवळे कोवळे .....
- (ई) गार गार .....
- (उ) उंच उंच .....

उपक्रम : गाईम्हशी पाळणाऱ्या लोकांच्या घरी भेट द्या. ते त्यांच्यावर कसे प्रेम करतात, तसेच पाळलेले इतर प्राणी घरच्या माणसांवर कसे प्रेम करतात ते त्यांना विचारा व मिळालेली माहिती वर्गात सांगा.